Arkivsak-dok. 17/06466-7
Saksbehandler Thomas Engh

Saksgang	**Møtedato**	**Sak nr.**
Formannskapet 2015 - 2019	07.05.2018	

Stort datasenter på Hasle - Oppstart av Hovedprosjekt

Innstillingssak.
Medsaksbehandlere:

Rådmannens innstilling:
1. Sarpsborg kommune overtar prosjektlederansvaret fra Smart Innovation Norway, og starter opp hovedprosjektet i samarbeid med Våler kommune.
2. Sarpsborg kommune søker fylkeskommunen om støtte til hovedprosjektet med kr. 2.000.000,-
3. Sarpsborg kommunes andel av hovedprosjektet, kr. 500.000, finansieres ved bruk av formannskapets tilleggsbevilgningskonto.

Vedlegg:
1. Utkast til hovedprosjektplan
2. Sluttrapport for fase 0 – Store datasenter
3. Sarpsborg Rapport

Sammendrag:
Det er gjennomført en mulighetsstudie og et forprosjekt for Store Datasenter i Østfold. Prosjektgruppen (fra Smart Innovation Norway og COWI) anbefaler å gå videre til et hovedprosjekt som vil bestå av følgende faser:

1. Planfasen
   1.1 Regulering av tomt
   1.2 Sikre redundant kraftforsyning Kraft
   1.3 Sikre redundant kapasitet på mørk fiber
   1.4 Konsept for overskuddsvarme og energigjenvinning
   1.5 Generell rådgivning knyttet til utviklingen av datasenter
2. Kommersialiseringsfasen
3. Salg- og markedsføringsfasen

Den neste utredningen består av planfasen og kommersialiseringsfasen. Disse to fasene har en økonomisk ramme på kr. 4.000.000, eksklusiv regulering av tomt som er avklart og finansiert gjennom egen sak.

Det er enighet om at Sarpsborg kommune skal ha prosjektledelsen videre. Rådmannen anbefaler at kommunen søker Østfold fylkeskommune om å bidra med inntil kr. 2.000.000,- forutsatt at hver av kommunene Sarpsborg og Våler bidrar med kr. 1.000.000,- i egeninnsats og kapital.

Rådmannen anbefaler å støtte hovedprosjektet med kr. 500.000,- i egeninnsats og kr. 500.000,- i kapital. Prosjektet finansieres ved bruk av formannskapets tilleggsbevilgningskonto.

Utredning:

Bakgrunn

Smart Innovation Norway og COWI har gjennomført et forprosjekt (hovedprosjekt fase 0) på oppdrag for Partnerskapet for næringsutvikling i Østfold (tidligere Næringsriket Østfold). Hensikten med forprosjektet var å kvalitetssikre de vurderinger som ble gjort i den innledende mulighetsstudien. Forprosjektet konkluderer med at det ikke er funnet vesentlige forhold knyttet til tomt, kraft og fiber som er til hinder for å gjøre lokasjonene på Hasle og Våler til attraktive valg for etablering av store datasentre.

Forprosjektet foreslår at det etableres et hovedprosjekt for å klargjøre en eller flere av tomtene i Våler og Sarpsborg inkludert alle nødvendige tillatelser, detaljregulering og konsesjoner. Videre skal det utarbeides teknisk dokumentasjon med tilhørende salg- og markedsføringsmateriale som er godt nok til å sikre at for eksempel Invest in Norway og Statkraft er villig til å markedsføre lokasjonene til en internasjonal kundegruppe.

Statlig satsing

Regjeringen lanserte 22.februar 2018 en ny datasenterstrategi med målsetting om at Norge blir et av verdens mest attraktive land for datasentre og databasert næringsliv. Dette innebærer at datasentersatsningen i Østfold ikke skjer i et vakuum, men må sees i sammenheng med at dette har blitt en nasjonal satsning.

Regjeringen sier at Norge skal være et attraktivt land å investere i for databasert næringsliv og datasentre. Dersom vi skal sikre et bærekraftig velferdssamfunn trenger vi nye næringer som skaper arbeidsplasser og økt verdiskaping.
Norge er et av Europas mest digitaliserte land, med digital infrastruktur i verdenstoppen og en befolkning som ligger veldig langt fremme når det gjelder å ta i bruk ny teknologi.

Norge har et godt utgangspunkt for å utvikle databasert næringsvirksomhet, og kraftforsyning er fornybar, fleksibel, sikker og har konkurransedyktige priser.

De 3 viktigste tiltakene i regjeringens nye datasenterstrategi er:

1. Eiendomsskatt på produksjonsutstyr- og installasjoner i verk og bruk fjernes
2. Totalt 100 millioner kroner for å legge til rette for flere fiberkabler til utlandet
3. Økt bevilgning til Innovasjon Norges Invest in Norway-funksjon på 10 millioner

Organisering og finansiering

Smart Innovation Norway, Sarpsborg kommune og Våler kommune er enige om at prosjektledelsen nå overføres fra Smart Innovation Norway til Sarpsborg kommune. Sarpsborg kommune vil organisere og gjennomføre prosjektet i samarbeid med Våler kommune, slik at lokasjonene på Hasle og Våler utvikles under det samme hovedprosjektet.

Hovedprosjektet «Store datasentre til Østfold» foreslås delt inn i tre faser.

1. Planfasen
   1.1 Regulering av tomt
   1.2 Sikre redundant kraftforsyning Kraft
   1.3 Sikre redundant kapasitet på mørk fiber
   1.4 Konsept for overskuddsvarme og energigjenvinning
   1.5 Generell rådgivning knyttet til utviklingen av datasenter
2. Kommersialiseringsfasen
3. Salg- og markedsføringsfasen

Den neste utredningen består av planfasen og kommersialiseringsfasen. To sentrale utredninger som må utføres i planfasen er å sikre tilgang til kraft og fiber for lokasjonene i Våler og Sarpsborg. Dette er et arbeid som vil rettes mot de samme aktørene uavhengig av lokasjonene. For å sikre en koordinert samhandling mellom kommunene og effektivisere dette arbeidet, vil Sarpsborg kommune og Våler kommune etablere et felles næringsprosjekt som ledes av Sarpsborg kommune. Det felles næringsprosjektet vil også omhandle kommersialiseringsfasen da det vil være en styrke at prosjektene tas ut i markedet under felles paraply.

Rådmannen vil utlyse et offentlig anbud for å få ekstern bistand i dette arbeidet.

Det felles næringsprosjektet mellom kommunene har en økonomisk ramme på kr. 4.000.000,-. Østfold fylkeskommune forventes å dekke inntil kr. 2.000.000,- hvis hver av kommunene Sarpsborg og Våler bidrar med kr. 1.000.000,- i egeninnsats og kapital. Sarpsborg kommune vil søke fylkeskommunen om dette.

Kostnader til områderegulering kommer i tillegg. Dette er håndtert gjennom egen sak i formannskapet 12. desember 2017 (sak 138/17), der det ble vedtatt at Sarpsborg kommune skal bruke inntil 2,5 mill. kr på formålet.

Salg og markedsføring inngår ikke i det arbeidet som nå skal igangsettes. Rådmannen vil komme tilbake til hvordan dette skal organiseres og eventuelt finansieres.

Rådmannens vurdering:
Rådmannen mener arbeidet så langt underbygger at det er realistisk å etablere et stort datasenter på Hasle, og at en slik etablering vil være positivt for Sarpsborg-samfunnet. Prosjektet er også i samsvar med en statlig satsing på datasentre og databasert næringsliv.

Rådmannen anbefaler at Sarpsborg kommune bidrar med 500.000 kr. i kapital og arbeidsinnsats av tilsvarende verdi i hovedprosjektet. Nødvendig bevilgning på 500.000 kr. finansieres ved bruk av formannskapets tilleggsbevilgningskonto.

Konsekvenser økonomi, miljø og folkehelse:

Økonomi:
Formannskapets tilleggsbevilgningskonto for 2018 reduseres med kr. 500.000,-.
Før møtet 7.mai gjenstår det kr. 2.050.000,- på tilleggsbevilgningskontoen. Etter rådmannens vurdering løper ikke kommunen noen økonomisk risiko utover midlene avsatt til områderegulering og prosjektarbeidet.

Miljø:
Vil bli vurdert i arbeidet med områderegulering.

Folkehelse:
Vil bli vurdert i arbeidet med områderegulering.